

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Обяснения на някои думи

§ 1. По смисъла на този кодекс:

1. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., доп., бр. 33 от 2011 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 7 от 2012 г.) "Работодател" е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател;
  2. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) "Предприятие" е всяко място - предприятие, учреждение, организация, кооперация, заведение, обект и други подобни, където се полага наемен труд;
  - 2а. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) "Група предприятия" по чл. 121а, ал. 1, т. 1, буква "б" е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност;
  3. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) "Ръководство на предприятието" е ръководителят на предприятието, неговите заместници и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес, включително и в поделение на предприятието, както и колективните изборни органи за управление (стопански съвет, управителен съвет, изпълнително бюро, оперативнo бюро и други подобни);
  4. (Отм., предишна т. 7, изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г., доп., бр. 33 от 2011 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 7 от 2012 г.) "Работно място" е помещение, цех, стая, нахождение на машина, съоръжение или друго подобно териториално определено място в предприятието, където работникът или служителят по указание на работодателя полага труда си в изпълнение на задълженията по трудовото правоотношение, както и място, определено от предприятие ползвател. При извършване на надомна работа и работа от разстояние работно място е домът на работника или служителя или друго помещение по негов избор извън предприятието;
  5. (Отм., предишна т. 8, доп. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) "Длъжностно лице" е работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия процес в предприятието, в неговите поделения и нивови звена, както и работник или служител, който изпълнява работа на специалист във функционалните и обслужващите звена на предприятието;
  6. (Отм., нова - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) "Синдикално ръководство" е председателят и секретарят на съответната синдикална организация;
  7. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г., отм., бр. 86 от 2003 г.);
  8. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2001 г., изм., бр. 48 от 2006 г.) "Изключение" по смисъла на чл. 68, ал. 4 е налице при конкретни икономически, технологически, финансови, пазарни и други обективни причини от подобен характер, съществуващи към момента на сключване на трудовия договор, посочени в него и обуславящи срочността му;
  9. (Нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г., изм., бр. 48 от 2006 г.) "Масови уволнения" са уволненията на едно или повече основания, извършени по преценка на работодателя и по причини, несвързани с конкретния работник или служител, когато броят на уволненията е:
    - а) най-малко 10 в предприятията, където списъчният състав на заетите в месеца, предхождащ масовото уволнение, е повече от 20 и по-малко от 100 работници и служители за период 30 дни;
    - б) най-малко 10 на сто от броя на работниците и служителите в предприятията, където списъчният състав на заетите в месеца, предхождащ масовото уволнение, е най-малко 100, но не повече от 300 работници и служители за период 30 дни;
    - в) най-малко 30 в предприятията, където списъчният състав на заетите в месеца, предхождащ масовото уволнение, е най-малко 300 или повече работници и служители за период 30 дни;
  - г) (отм. - ДВ, бр. 15 от 2010 г.);
- Когато в периодите по букви "а" - "в" работодателят е уволнил най-малко 5 работници и служители, всяко последващо прекратяване на трудово правоотношение, извършено по преценка на работодателя на други основания и по причини, несвързани с конкретния работник или служител, се взема предвид при определяне броя на уволненията по букви "а" - "в";
10. (Нова - ДВ, бр. 52 от 2004 г.) "Данните за страните" по чл. 66, ал. 1, т. 1 включват:

- а) (изм. - ДВ, бр. 108 от 2008 г.) за работодател - юридическо лице или едноличен търговец - наименованието, седалището и адреса на управление на юридическото лице или едноличния търговец, ЕИК по регистър БУЛСТАТ/ЕИК, името/имената на лицето/лицата, което/които го представляват, единния граждански номер (личния номер - за чужденец);
- б) за работодател - физическо лице - името на лицето, постоянния адрес, единния граждански номер (личния номер - за чужденец);
- в) за работник или служител - името на лицето, постоянния адрес, единния граждански номер (личния номер - за чужденец), вида и степента на притежаваното образование, както и данни за притежаваната научна степен, ако е свързана с изпълняваната от него работа.
11. (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) "Работно време" е всеки период, през който работникът или служителят е длъжен да изпълнява работата, за която се е уговорил;
12. (Нова - ДВ, бр. 48 от 2006 г.) "Основно трудово правоотношение" е всяко трудово правоотношение, което независимо от основаниято, на което е възникнало, е съществувало преди сключването на трудовия договор за допълнителен труд;
13. (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г., в сила от 29.12.2009 г.) "Работнички и служителки в напреднал етап на лечение ин-витро" са работнички и служителки, които са в етап на лечение чрез методите на асистирана репродукция, включващ периода от фоликуларната пункция до ембриотрансфера, но не повече от 20 дни;
14. (Нова - ДВ, бр. 58 от 2010 г., в сила от 30.07.2010 г.) "Преустановяване на дейността" е фактическото преустановяване на производствената и/или стопанската дейност на предприятието за повече от 15 работни дни, без да е обявен престой или спиране на работа поради технологични причини или производствена необходимост;
15. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2011 г.) "Морско лице" е физическо лице, което заема длъжност по трудово правоотношение като член на екипажа на кораб, вписан в регистъра на корабите на държава - членка на Европейския съюз, независимо дали се намира на брега или на борда на кораба, притежава свидетелство за правоспособност и свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, придобито по реда на наредбата по чл. 87, ал. 1 от Кодекса за търговското корабоплаване;
16. (Нова - ДВ, бр. 82 от 2011 г., отм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.);
17. (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) "Предприятие, което осигурява временна работа" е всяко физическо или юридическо лице, което извършва търговска дейност и сключва трудов договор с работник или служител, за да го изпрати да изпълнява временна работа в предприятие ползвател под негово ръководство и контрол след регистрация в Агенцията по заетостта;
18. (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) "Предприятие ползвател" е всяко физическо или юридическо лице, което извършва търговска дейност и под чието ръководство и контрол се изпълнява възложена от него работа от работник или служител, изпратен от предприятие, което осигурява временна работа;
19. (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) "Предприятия, свързани с националната сигурност и отбраната на страната" са предприятията, определени с акт на Министерския съвет;
20. (Нова - ДВ, бр. 7 от 2012 г.) "Основни условия на труд и заетост" са условия на труд и заетост, установени от закони и подзаконни нормативни актове, административни актове, колективни трудови договори и/или други разпоредби, които са в сила в предприятието ползвател и се отнасят до продължителността на работното време, извънредния труд, почивките в работно време, междудневната и седмичната почивка, нощния труд, основния и допълнителния отпуск, почивните дни и официалните празници, защита на непълнолетните и жените, както и по отношение на заплащането;
21. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) "Информационна система на вътрешния пазар" е електронна многоезична информационна система за взаимопомощ и обмен на информация между компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и на държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, създадена в изпълнение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията ("Регламент за ИСВП") (ОВ, L 316/1 от 14 ноември 2014 г.).

Приложимост към трудовите отношения на членовете на производствени кооперации

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1992 г.) Разпоредбите на този кодекс се прилагат съответно и към трудовите правоотношения на членовете-кооператори в производствени кооперации, доколкото в закон или в устав не е предвидено друго.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г., отм., бр. 61 от 2015 г., в сила от 17.07.2015 г.).